Εγχειρίδιο

(Μετάφραση: Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Μουσικών Σπουδών)

Αυτό το εγχειρίδιο είναι για εκδόσεις 0.9.2 και επόμενες, του MuseScore. Προκειμένου να βοηθήσετε στη βελτίωση ή στη μετάφραση του εγχειριδίου, γράψτε ένα μήνυμα στο <u>MuseScore documentation forum</u> και κάντε αίτηση για να συνεισφέρετε και εσείς στο εγχειρίδιο.

Κεφάλαιο 1

Ξεκινώντας

Αυτό το κεφάλαιο σας βοηθά να εγκαταστήσετε και να τρέξετε το MuseScore για πρώτη φορά. Το κεφάλαιο αυτό θα σας δείξει επίσης πως να δημιουργήσετε νέα παρτιτούρα.

Εγκατάσταση

Windows

Μπορείτε να βρείτε το αρχείο εγκατάστασης των Windows στη σελίδα Κατεβάστε το του MuseScore. Πατήστε στο σύνδεσμο για να ξεκινήσει το κατέβασμα. Ο περιηγητής του διαδυκτύου σας θα επιβεβαιώσει ότι θέλετε να κατεβάσετε αυτό το αρχείο. Πατήστε "Αποθήκευση Αρχείου".

Όταν τελειώσει το κατέβασμα, κάντε διπλό κλικ στο αρχείο για να ξεκινήσει η εγκατάσταση. Τα Windows μπορεί να ανοίξουν ένα παράθυρο ασφαλείας και να σας ρωτήσουν για μια επιβεβαίωση πριν ξεκινήσουν να τρέχουν το πρόγραμμα. Επιλέξτε "Εκτέλεση" για να συνεχιστεί η διαδικασία.

Ο εγκαταστάτης του προγράμματος προτείνει να κλείσετε όλες τις

εφαρμογές πριν συνεχίσετε. Αφού κλείσετε όλε τις υπόλοιπες εφαρμογές πατήστε "Επόμενο" για να συνεχίσετε.

Ο βοηθός εγκατάστασης θα σας δείξει τους όρους της άδειας ελεύθερου λογισμικού, τους οποίους μπορείτε να διαβάσετε. Πατήστε "Αποδέχομαι" για να συνεχίσετε.

Κατόπιν επιβεβαιώνει την τοποθεσία που θα εγκατασταθεί το MuseScore. Αμα εγκαθιστάτε μία νεότερη έκδοση του MuseScore αλλά θέλετε να κρατήσετε και κάποια παλαιότερη έκδοση στον υπολογιστή σας, τότε πρέπει να αλλάξετε την τοποθεσία εγκατάστασης. Αλλιώς πατήστε "Επόμενο" για να συνεχίσετε.

Έπειτα επιβεβαιώνει το όνομα για τον φάκελο του MuseScore που θα εμφανίζεται στη λίστα των προγραμμάτων του μενού "Έναρξη" των Windows. Πατήστε "Εγκατάσταση" για να συνεχίσετε.

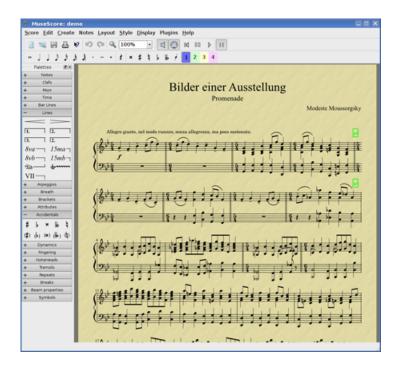
Δώστε στον εγκαταστάτη του προγράμματος λίγα λεπτά προκειμένου να εγκαταστήσει όλα τα απαραίτητα αρχεία και τις ρυθμίσεις. Όταν τελειώσει, πατήστε "Κλείσιμο" για να βγείτε από τον εγκαταστάτη. Αν επιθυμείτε, μπορείτε τώρα να διαγράψετε το αρχείο του εγκαταστάτη που κατεβάσατε.

Εκκίνηση του MuseScore

Για να εκκινήσετε το MuseScore επιλέξτε Εκκίνηση $\rightarrow$ Όλα τα Προγράμματα $\rightarrow$ MuseScore 0.9 $\rightarrow$ MuseScore.

Έπειτα από μερικά δευτερόλεπτα το MuseScore θα ανοίξει με την παρτιτούρα δείγμα. Πειραματιστείτε ελεύθερα με την παρτιτούρα δείγμα για να πάρετε μια πρώτη γεύση του προγράμματος. Έπειτα μπορεί να θέλετε να δημιουργήσετε την δική σας παρτιτούρα.

MacOSX

Εγκατάσταση

Θα βρείτε το αρχείο Mac dmg στη σελίδα Κατεβάστε το. Πατήστε τον σύνδεσμο για να ξεκινήσει το κατέβασμα. Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία, το αρχείο dmg θα τοποθετηθεί στην επιφάνεια εργασίας σας ως "MuseScore-0.9.5" και θα εμφανιστεί ο εγκαταστάτης.

Πάρτε το εικονίδιο του MuseScore και τοποθετήστε το στο εικονίδιο του Φακέλου Εφαρμογών. Εάν δεν είστε διαχειριστής, το MacOSX θα σας ζητήσει το συνθηματικό.

Τώρα μπορείτε να ξεκινήσετε το MuseScore από τις Εφαρμογές ή το SpotLight.

Απεγκατάσταση

Απλώς διαγράψτε το MuseScore από τον φάκελο Εφαρμογών.

Linux

Παρακαλώ κοιτάξτε στη σελίδα <u>Κατεβάστε το</u> για οδηγίες που αφορούν το MuseScore στα Linux. Παρέχονται πακέτα για Debian, Ubuntu, Fedora και PCLinuxOS. Άλλες διανομές μπορεί να απαιτήσουν από εσάς να φτιάξετε την εφαρμογή από την πηγή. Για οδηγίες συγκεκριμένα για το Fedora βλέπε παρακάτω.

Fedora

Εισάγετε το κλειδί GPG:

```
su
rpm --import http://prereleases.musescore.org/linux/Fedora/RPM-GPG-KEY-Seve
```

- 2. Πηγαίνετε στη σελίδα <u>κατεβάστε το</u> της ιστοσελίδας του MuseScore. Κάντε κλικ στον σύνδεσμο για τη σταθερή λήψη Fedora και επιλέξτε το σωστό πακέτο rpm για την αρχιτεκτονική σας
- 3. Ανάλογα με την αρχιτεκτονική σας, χρησιμοποιήστε μια από τις δύο σειρές εντολών για την εγκατάσταση του MuseScore

```
yıa arch i386 su yum localinstall musescore-0.9.4-1.fc10.i386.rpm \acute{\eta} \; \gamma \iota \alpha \; arch \; x86\_64 su yum localinstall musescore-0.9.4-1.fc10.x86\_64.rpm
```

Εάν αντιμετωπίζετε δυσκολία με τον ήχο, βλέπε Fedora 11 and sound.

Δημιουργία νέας παρτιτούρας

Από το κύριο μενού επιλέξτε Αρχείο $\rightarrow$ Νέο.... Με αυτό τον τρόπο ανοίγει μια νέα παρτιτούρα.

Τίτλος, συνθέτης και άλλες πληροφορίες

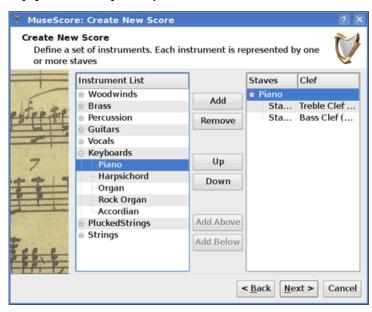
Εισάγετε τον τίτλο, το συνθέτη ή άλλες πληροφορίες όπως εμφανίζονται ανωτέρω. Σημειώστε τις δύο παρακάτω δυνατότητες:

- Δημιουργία νέας παρτιτούρας από πρότυπο
- Δημιουργία νέας παρτιτούρας από το μηδέν

Η πρώτη δυνατότητα δίνει μια λίστα από ετοιμοπαράδοτες παριτούρες στην επόμενη οθόνη. Η δεύτερη δυνατότητα μας παρέχει μια πλήρη λίστα οργάνων στην επόμενη οθόνη. Για τα πρότυπα θα γίνει λόγος με περισσότερες λεπτομέρειες <u>παρακάτω</u>. Για την ώρα επιλέξτε "Δημιουργία νέας παρτιτούρας από το μηδέν."

Πιέστε "Επόμενο" για να συνεχίσετε.

Όργανα και φωνές

Το παράθυρο των οργάνων χωρίζεται σε δύο στήλες. Η πρώτη στήλη περιλαμβάνει όργανα και φωνές. Η δεύτερη στήλη είναι αρχικά άδεια,

ωστόσο θα την γεμίσετε εσείς επιλέγοντας τα όργανα που θα επιλέξετε για την παρτιτούρα σας.

Η λίστα με τα όργανα στην πρώτη στήλη εμφανίζει κατηγορίες οργάνων. Κάντε διπλό κλίκ σε μία κατηγορία για να εμφανιστεί η πλήρης λίστα οργάνων σε κάθε οικογένεια οργάνων. Επιλέξτε ένα όργανο και κάντε κλικ στο "Προσθήκη". Το όργανο που επιλέξατε εμφανίζεται τώρα στη δεύτερη στήλη. Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερα όργανα ή φωνές που επιθυμείτε.

Η σειρά των οργάνων στη δεύτερη στήλη καθορίζει και τη σειρά με την οποία θα εμφανίζονται στην παρτιτούρα. Για να αλλάξετε τη σειρά κάντε κλικ στο όνομα του οργάνου που θέλετε να μετακινήσετε και χρησιμοποιείστε τα κουμπιά "Πάνω" και "Κάτω" προκειμένου να το μετακινήσετε προς τα πάνω ή προς τα κάτω. Μόλις ολοκληρώσετε τη διαδικασία, κάντε κλικ στο "Επόμενο".

Οπλισμός

Αν χρησιμοποιείτε την τελευταία έκδοση του MuseScore, το σύστημα θα σας ζητήσει να ορίσετε τον οπλισμό. Επιλέξτε τον οπλισμό και κάντε κλικ στο "Επόμενο" για να συνεχίσετε.

Αν χρησιμοποιείτε την έκδοση 0.9.2 ή κάποια προηγούμενη, δεν θα σας ζητηθεί από το σύστημα ο <u>οπλισμός</u>, επομένως θα πρέπει να αγνοήσετε αυτό το βήμα.

Αξία μέτρων, ελλιπές μέτρο, και πλήθος μέτρων

Ορίστε την ετικέτα χρόνου με τους αριθμούς που επιθυμείτε. Αν το κομμάτι ξεκινά με ελλιπές μέτρο, κάντε κλικ στο κουτάκι δίπλα στο "Ελλιπές μέτρο" και ορίστε την ακριβή αξία του ελλιπούς μέτρου.

Αν γνωρίζετε τον ακριβή αριθμό των μέτρων του κομματιού, μπορείτε να τον σημειώσετε τώρα. Αλλιώς μπορείτε να προσθέσετε και να αφαιρέσετε μέτρα αργότερα.

Πιέστε "Τέλος" για να δημιουργήσετε μια νέα παρτιτούρα.

Εκ των υστέρων ρυθμίσεις στην παρτιτούρα

Μπορείτε να αλλάξετε τις αρχικές ρυθμίσεις κατά τη διάρκεια επεξεργασίας της παρτιτούρας.

- Για προσθαφαίρεση μέτρων ή δημιουργία ελλιπούς μέτρου βλέπε
   Επεξεργασία μέτρων
- Για αλλαγή κειμένου βλέπε Επεξεργασία κειμένου. Για να προσθέσετε έναν τίτλο που λείπει (ή κάποιο άλλο στοιχείο του κειμένου) μεταβείτε στο μενού Δημιουργία → Κείμενο → Τίτλος (ή κάποιο άλλο στοιχείο κειμένου)
- Για να προσθέσετε, να αφαιρέσετε ή να αλλάξετε τη σειρά των οργάνων μεταβείτε στο μενού Δημιουργία → Όργανα....

Βλέπε επίσης: Οπλισμός, Ετικέτα χρόνου, Κλειδιά.

Πρότυπα

Κατά τη δημιουργία μιας νέας παρτιτούρας εμφανίζεται η επιλογή "Δημιουργία παρτιτούρας από πρότυπο" (βλέπε Τίτλος και άλλα κείμενα παραπάνω για λεπτομέρειες). Για να δημιουργήσετε μια παρτιτούρα με την εν λόγω μέθοδο επιλέξτε την επιλογή "πρότυπο" και κάντε κλικ στο "Επόμενο" για να συνεχίσετε.

Η επόμενη οθόνη εμφανίζει μια λίστα με πρότυπα. Επιλέξτε ένα πρότυπο και κάντε κλικ στο "Επόμενο". Συνεχίστε και ολοκληρώστε τη νέα παρτιτούρα κατά το γνωστό τρόπο που έχει περιγραφεί και ανωτέρω.

Τα πρότυπα αρχεία είναι απλά αρχεία του MuseStore τα οποία βρίσκονται στο φάκελο των προτύπων. Μπορείτε να δημιουργήσετε τα δικά σας πρότυπα σώζοντας αρχεία MuseStore στο φάκελο των προτύπων. Στα Windows ο φάκελος προτύπων βρίσκεται συνήθως στο C:\Program Files\MuseScore 0.9\templates. Στα Linux βλέπε στο /usr/share/mscore-xxx αν η εγκατάσταση έχει γίνει από το package manager. Αν η εγκατάσταση του mscore έχει γίνει στο Linux, τότε βλέπε /usr/local/share/mscore-xxx. Στα Mac βλέπε στο /Applications/MuseScore.app/Contents/Resources/templates

Κεφάλαιο 2

Στοιχειώδη

Το προηγούμενο κεφάλαιο "Ξεκινώντας" σας καθοδηγεί μέσω της λειτουργίας Εγκατάσταση και σας δείχνει τη διαδικασία για δημιουργία νέας παρτιτούρας. Το κεφάλαιο "Στοιχειώδη" παρέχει μια επισκόπηση του MuseScore και περιγράφει τις γενικές μεθόδους αλλληλεπίδρασης με την παρτιτούρα.

Εισαγωγή νοτών

Οι νότες εισάγονται με Λειτουργία εισαγωγής νοτών. Αρχικά επιλέξτε μια νότα ή μια παύση ως την εισαγωγική (νότα ή παύση) του μέτρου. Όταν εισάγετε νότες, συνήθως αντικαθιστάτε τις υπάρχουσες νότες ή τις παύσεις. Επομένως η αξία του μέτρου δεν αλλάζει.

- Ν: εισαγωγή στην Λειτουργία εισαγωγής νοτών.
- Escape: απομάκρυνση από την Λειτουργία εισαγωγής νοτών.

Αφού εισέρθετε στην Λειτουργία εισαγωγής νοτών θα πρέπει να επιλέξετε την διάρκεια της νότας. Η επιλογή της διάρκειας γίνεται από την παλέτα ή από τη σχετική συντόμευση του πληκτρολογίου.

Στην έκδοση 0.9.4 και στις επόμενες εκδόσεις οι συντομεύσεις του πληκτρολογίου για την επιλογή της διάρκειας της νότας είναι οι εξής:

- 1: Εξηκοστό τέταρτο (semi-demi-semiquaver)
- 2: Τριακοστό δεύτερο (demi-semiquaver)
- 3: Δέκατο έκτο (semiquaver)
- 4: Όγδοο (quaver)
- 5: Τέταρτο (crochet)
- 6: Μισό (minim)
- 7: Ολόκληρο (semibreve)

- 8: Breve
- 9: Longa
- .: Στιγμή διαρκείας

Στην έκδοση 0.9.3 και στις προηγούμενες εκδόσεις οι διάρκειες των νοτών συνδέονται με δύο κουμπιά:

- Alt+1: Τέταρτο (crochet)
- Alt+2: Όγδοο (quaver)
- Alt+3: Δέκατο έκτο (semiquaver)
- Alt+4: Τριακοστό δεύτερο (demi-semiquaver)
- Alt+5: Εξηκοστό τέταρτο (semi-demi-semiquaver)
- Alt+6: Ολόκληρο (semibreve)
- Alt+7: Mισό (minim)
- .: Στιγμή διαρκείας

Οι νότες εισάγονται με την αντίστοιχη πληκτρολόγηση των: С D E F G A B C

Space δημιουργεί παύση: C D Space E. Σημειώστε ότι η διάρκεια που επιλέγετε για τις νότες (νότες τετάρτων/crochet σε αυτό το παράδειγμα) καθορίζουν επίσης και την διάρκεια της παύσης (παύση τετάρτου/crochet)

Οι νότες προστίθενται σε συγχορδίες με το παρατεταμένο κράτημα των Shift και την εισαγωγή του ονόματος της νότας: C D Shift+F Shift+A E F

Προσθέστε τη στιγμή διαρκείας στη νότα: 5 . C 4 D E F G A (Σημείωση: η έκδοση 0.9.3 και οι προηγούμενες αξιοποιούν διαφορετικές συντομογραφίες στο πληκτρολόγιο για την αλλαγή της διάρκειας μιας νότας. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε ανωτέρω)

Για να αλλάξετε οκτάβες, χρησιμοποιείστε τους κατωτέρω συνδυασμούς:

- Ctrl+Up (Mac: #+Up): Η νότα κατά μια οκτάβα επάνω.
- Ctrl+Down (Mac: #+Down): Η νότα κατά μια οκτάβα κάτω.

Άλλες εντολές επεξεργασίας:

- x: Αλλαγή της κατεύθυνσης του στελέγους της νότας.
- Shift+x: Μετακίνηση της κεφαλής της νότας στην αντίθετη πλευρά του στελέχους.

Πληκτρολόγιο MIDI

Μπορείτε επίσης να εισάγετε τονικά ύψη με τη χρήση πληκτρολογίου MIDI σε Windows ή Linux στην έκδοση 0.9.4. Το πληκτρολόγιο MIDI για την έκδοση 0.9.3 ή για προηγούμενες εκδόσεις υποστηρίζεται μόνο στο Linux .

- 1. Συνδέστε το πληκτρολόγιο MIDI με τον υπολογιστή και ανάψτε τον διακόπτη του πληκρολογίου
- 2. Εκκίνηση του MuseScore
- 3. Δημιουργία νέας παρτιτούρας
- 4. Κάντε κλικ για να επιλέξετε την παύση στο μέτρο 1 έτσι ώστε να υποδείξετε από που θέλετε να ξεκινήσει η εισαγωγή νοτών
- 5. Πιέστε Ν για να ξεκινήσετε την λειτουργία εισαγωγής νοτών
- 6. Επιλέξτε μια διάρκεια νότας, για παράδειγμα τέταρτο (crochet), όπως περιγράφεται παραπάνω
- 7. Πιέστε μια νότα στο πληκτρολόγιο MIDI, και παρατηρήστε ότι το τονικό ύψος προστίθεται στην παρτιτούρα σας

Χρώματα

Το MuseScore χρωματίζει τις εκτός-ορίων νότες ως κίτρινες ή κόκκινες στις εκδόσεις 0.9.5 ή σε επόμενες εκδόσεις. Οι νότες πάνω ή κάτω από την άνετη περιοχή για έναν ερασιτέχνη εμφανίζονται κίτρινες, οι νότες πέρα από την άνετη περιοχή για έναν επαγγελματία εμφανίζονται κόκκινες. Τα χρώματα είναι μόνο για ενημέρωση και εμφανίζονται στην οθόνη του υπολογιστή, αλλά δεν εμφανίζονται σε τυπωμένα αντίτυπα της παρτιτούρας σας. Για να απενεργοποιήσετε τα χρώματα στις νότες στις εκδόσεις 0.9.6 ή σε επόμενες εκδόσεις επιλέξτε $Eπεξεργασία \rightarrow Προτιμήσεις...$, κάντε κλικ στην ετικέτα Eισαγωγή Νοτών, και ξεμαρκάρετε το "Χρώμα στις νότες που βρίσκονται εκτός χρηστικού ορίου για το τονικό ύψος".

Εξωτερικοί σύνδεσμοι

Video tutorial: Note entry basics από την Katie Wardrobe

Αυτιγραφή και επικόλληση

Με το MuseScore μπορείτε να αντιγράψετε μεμονωμένες νότες ή αποσπάσματα ενός κομματιού. Η έκδοση 0.9.4 περιλαμβάνει πολλές βελτιώσεις για την αντιγραφή-επικόλληση περιλαμβάνοντας υποστήριξη για

shift-draft επιλογές. Η αντιγραφή-επικόλληση για την έκδοση 0.9.3 και τις προηγούμενες περιορίζεται στην αντιγραφή ολόκληρων μέτρων και είναι δύσχρηστη. (βλέπε κατωτέρω για οδηγίες).

Αντιγραφή

- 1. Κάντε κλικ στην πρώτη νότα που θα επιλέξετε
- 2. Shift+click στην τελευταία νότα που θα επιλέξετε. Ένα μπλε ορθογώνιο παραλληλόγραμμο θα εστιάσει την περιοχή που έχετε επιλέξει.
- 3. Από το μενού επιλέξτε Επεξεργασία → Αντιγραφή

Επικόλληση

- 1. Κάντε κλικ στη νότα ή στο μέτρο από το οποίο θα ξεκινά η επικόλληση.
- 2. Από το μενού επιλέξτε Επεξεργασία → Επικόλληση

Οδηγίες για την έκδοση 0.9.3 ή για παλαιότερη έκδοση

Αντιγραφή

- 1. Κάντε κλικ σε ένα κενό μέρος του μέτρου για να επιλέξετε ένα ολόκληρο μέτρο (ένα μπλέ παραλληλόγραμμο εστιάζει την επιλογή σας)
- 2. Αν θέλετε να επεκτείνετε την επιλογή σας, τότε Shift+click σε ένα κενό σημείο ενός άλλου μέτρου
- 3. Από το μενού επιλέξτε Επεξεργασία → Αντιγραφή

Επικόλληση

- 1. Κάντε κλικ σε ένα κενό σημείο του μέτρου επί του οποίου επιθυμείτε να γίνει η επικόλληση.
- 2. Από το μενού επιλέξτε Επεξεργασία → Επικόλληση

Λειτουργία Επεξεργασίας

Η επεξεργασία πολλών στοιχείων της παρτιτούρας γίνεται με Λειτουργία Επεξεργασίας :

- Double Click: Ξεκινά τη Λειτουργία Επεξεργασίας
- Escape: Σταματά τη Λειτουργία Επεξεργασίας

Κάποια στοιχεία (όπως π.χ. η σύζευξη) εμφανίζουν κουτάκια στη λειτουργία επεξεργασίας, τα οποία μπορούν να μετακινηθούν με το σύρσιμο του ποντικιού ή με σχετικές λειτουργίες του πληκτρολογίου.

Σύζευξη στη Λειτουργία Επεξεργασίας:

Διαθέσιμες λειτουργίες πληκτρολογίου:

- Left: Μετακινεί το κουτάκι αριστερά
- Right: Μετακινεί το κουτάκι δεξιά
- Up: Μετακινεί το κουτάκι προς τα πάνω
- Down: Μετακινεί το κουτάκι προς τα κάτω
- Ctrl+Left (Mac: #+Left): Μετακινεί το κουτάκι αριστερά
- Ctrl+Right (Mac: #+Right): Μετακινεί το κουτάκι δεξιά
- Ctrl+Up (Mac: #+Up): Μετακινεί το κουτάκι προς τα πάνω
- Ctrl+Down (Mac: #+Down): Μετακινεί το κουτάκι προς τα κάτω
- Shift+Left: Μετακινεί την άγκυρα του σημάδιού του κουτιού αριστερά
- Shift+Right: Μετακινεί την άγκυρα του σημαδιού του κουτιού δεξιά
- Tab: Οδηγεί στο επόμενο κουτάκι

Βλέπε επίσης: Επεξεργασία Κειμένου, Σύζευξη, Αγκύλη, Γραμμές

Παλέτα

Μπορείτε να εμφανίσετε ή να αποκρύψετε την παλέτα μέσω του μενού $Εμφάνιση \rightarrow Παλέτα$.

Μπορείτε να σέρνετε και να τοποθετείτε τα σύμβολα της παλέτας πάνω στα στοιχεία της παρτιτούρας.

Το διπλό κλικ σε ένα σύμβολο της παλέτας ισοδυναμεί με το σύρσιμο και την τοποθέτηση του εν λόγω συμβόλου σε καθένα από τα επιλεγμένα στοιχεία της παρτιτούρας.

Για παράδειγμα, μπορείτε εύκολα να τοποθετήσετε μεμιάς ένα tenuto σε διάφορες νότες.

- 1. Επιλέξτε τις νότες
- 2. Κάντε διπλό κλικ στο σύμβολο του tenuto που βρίσκεται στην παλέτα με τα Articulations/Ornaments

Αναίρεση και επαναφορά

Το MuseScore έχει απεριόριστες λειτουργίες αναίρεσης/επαναφοράς.

Οι καθιερωμένες συντομεύσεις είναι:

- Αναίρεση Ctrl+Z (Mac: #+Z)
- $E\pi\alpha\nu\alpha\phi o\rho\acute{\alpha}$ Ctrl+Shift+Z or Ctrl+Y (Mac: #+Shift+Z)

Ή χρησιμοποιήστε τα κουμπιά από τη γραμμή εργαλείων:

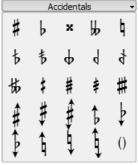
Κεφάλαιο 3

Σημειογραφία

Στο προηγούμενο κεφάλαιο "Στοιχειώδη" μαθαίνετε πως να κάνετε εισαγωγή νοτών και να επιδράτε αμοιβαία με την παλέτα. Το κεφάλαιο "Σημειογραφία" περιγράφει λεπτομερέστερα τα διάφορα είδη σημειογραφίας, συμπεριλαμβανομένης και πιο προχωρημένης μουσικής σημειογραφίας.

Σημεία αλλοίωσης

Τα σημεία αλλοίωσης μπορούν να τοποθετηθούν ή να αλλάξουν με το σύρσιμο ενός σημείου αλλοίωσης από την παλέτα των αλλοιώσεων σε μια νότα στην παρτιτούρα.

Για την αλλαγή του τονικού ύψους της νότας μπορείτε να επιλέξετε τη νότα και να πατήσετε:

- *Up*: Αύξηση του τονικού ύψους της νότας κατά ένα ημιτόνιο.
- Down: Μείωση του τονικού ύψους της νότας κατά ένα ημιτόνιο.
- Ctrl+Up: Αύξηση του τονικού ύψους της νότας κατά μία οκτάβα.
- Ctrl+Down: Μείωση του τονικού ύψους της νότας κατά μία οκτάβα.

Το MuseScore προσπαθεί αυτόματα να ρυθμίσει το κατάλληλο σημείο αλλοίωσης για την αλλαγή τονικού ύψους. Αν επιθυμείτε να αλλάξετε με χειροκίνητο τρόπο ένα σημείο αλλοίωσης ή να τοποθετήσετε ένα

προειδοποιητικό σημείο αλλοίωσης (σημείο αλλοίωσης από τον εκδότη), σύρατε το σημείο αλλοίωσης από την παλέτα των αλλοιώσεων στη νότα. Αν αργότερα αλλάξετε το τονικό ύψος με τα βελάκια, οι χειροκίνητες ρυθμίσεις στα σημεία αλλοίωσης θα εξαλειφθούν.

Η λειτουργία του μενού *Νότες → Διόρθωση Τονικού Ύψους* προσπαθεί να "μαντέψει" τα σωστά σημεία αλλοίωσης για ολόκληρη την παρτιτούρα.

Αρπισμοί

Οι **Αρπισμοί** τοποθετούνται με το σύρσιμο ενός συμβόλου αρπισμού, από την παλέτα αρπισμών, σε μια νότα μιας συγχορδίας.

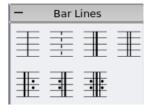
Στην έκδοση 0.9.5 ή σε επόμενες εκδόσεις, μπορείτε να επεξεργαστείτε το μήκος ενός αρπισμού κάνοντας διπλό κλικ πάνω σε αυτόν και σέρνοντας το κουτάκι προς τα πάνω ή προς τα κάτω

Διαστολή

Αλλαγή τύπου διαστολής

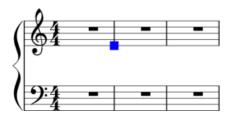
Οι διαστολές μπορούν να αλλάξουν με το σύρσιμο ενός συμβόλου διαστολής, από την αντίστοιχη παλέτα,πάνω σε μια διαστολή στην παρτιτούρα.

Για απόκρυψη μιας διαστολής κάντε δεξί κλικ πάνω στη γραμμή και επιλέξτε *Όρισε Αόρατο*.

Δημιουργία διαστολής μεγάλου μήκους

Για να επεκτείνετε τις διαστολές και να ενώσετε δύο ή περισσότερα πεντάγραμμα, κάντε διπλό κλικ σε μια διαστολή προκειμένου να ξεκινήσετε την επεξεργασία της (βλέπε Λειτουργία επεξεργασίας).

Κάντε κλικ και σύρετε το μπλέ τετραγωνάκι προς τα κάτω με κατεύθυνση το επόμενο πεντάγραμμο.

Ελέγξατε όλες τις ρυθμίσεις που έχετε κάνει όσον αφορά στις διαστολές πριν εγκαταλείψετε τη λειτουργία επεξεργασίας.

Βλέπε επίσης: Επεξεργασία μέτρων

Ενωτικές γραμμές

Οι ενωτικές γραμμές τοποθετούνται αυτόματα, η τοποθέτησή τους ωστόσο μπορεί να γίνει με χειροκίνητο τρόπο. Σύρατε ένα σύμβολο ενωτικής γραμμής από την αντίστοιχη παλέτα σε μια νότα προκειμένου να αλλάξετε τη λειτουργία της ενωτικής γραμμής της.

F T J T A

Μπορείτε επίσης να επιλέξετε πρώτα μια νότα και μετά να κάνετε διπλό κλικ στο κατάλληλο σύμβολο της παλέτας που περιέχει ενωτικές γραμμές.

- 🛂 Ξεκινά μια ενωτική γραμμή από αυτή τη νότα.
- 🗾 Δεν τελειώνει η ενωτική γραμμή σ' αυτή τη νότα.
- 🛂 Δεν μπαίνει ενωτική γραμμή στη συγκεκριμένη νότα.
- 🗾 Διαφοροποιείται η ενωτική γραμμή στη συγκεκριμένη νότα.

Βλέπε επίσης: Ενωτικές γραμμές πολλών πενταγράμμων

Αγκύλη

Διαγραφή

Επιλέξτε την αγκύλη και πιέστε Del

Προσθήκη

Σύρετε το σύμβολο μιας αγκύλης από την παλέτα αγκυλών σε έναν άδειο χώρο στο πρώτο μέτρο ενός συστήματος.

Αλλαγή

Σύρετε το σύμβολο μιας αγκύλης από την παλέτα αγκυλών σε μια αγκύλη μέσα στην παρτιτούρα.

Οριζόντια απόκλιση

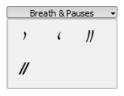
Στην έκδοση 0.9.4 ή σε επόμενες εκδόσεις, μπορείτε να προσαρμόσετε την οριζόντια τοποθέτηση μιας αγκύλης. Κάντε διπλό κλικ πάνω σε μια αγκύλη και πιέστε Shift+Αριστερά ή Shift+Δεξιά για να την μετακινήσετε αριστερα ή δεξιά.

Επεξεργασία

Κάντε διπλό κλικ πάνω σε μια αγκύλη για να μπείτε στο <u>λειτουργία</u> <u>επεξεργασίας</u>. Στο λειτουργία επεξεργασίας μπορείτε να σύρετε το ύψος μιας αγκύλης για να συνδέσετε τυχαία πεντάγραμμα ενός συστήματος.

Αναπνοή και παύση

Για να τοποθετήσετε ένα σύμβολο **αναπνοής** σύρτε το από την παλέτα αναπνοών σε μια νότα της παρτιτούρας. Το σύμβολο αναπνοής τοποθετείται μετά από τη νότα. Στην έκδοση 0.9.5 και σε προηγούμενες εκδόσεις το σύμβολο αναπνοής εμφανίζεται *πριν* από τη νότα στην οποία το σύρατε.

Σύμβολο αναπνοής στην παρτιτούρα:

Η caesura (ανεπίσημα ονομάζεται και tram lines ή railroad tracks) λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο και είναι διαθέσιμη στην έκδοση 0.9.6 ή σε επόμενες.

Κλειδιά

Τα **Κλειδιά** δημιουργούνται ή αλλάζουν με το σύρσιμο του συμβόλου ενός κλειδιού από την παλέτα κλειδιών σε ένα μέτρο ή ένα άλλο κλειδί. Χρησιμοποιήστε το F9 για να εμφανίσετε ή να κρύψετε την πλευρική μπάρα από την <u>παλέτα</u>.

Αλλαγή

Σύρετε ένα κλειδί από την παλέτα πάνω σε ένα κλειδί στην παρτιτούρα. Μπορείτε επίσης να σύρετε ένα κλειδί από την παρτιτούρα σε ένα άλλο κλειδί της παρτιτούρας χρησιμοποιώντας Shift + αριστερό κλικ ποντικιού + Σύρσιμο.

Προσθήκη

Σύρετε ένα κλειδί από την παλέτα πάνω σε ένα κενό τμήμα ενός μέτρου. Αυτό δημιουργεί ένα κλειδί στην αρχή του μέτρου. Σύρετε ένα κλειδί σε μια συγκεκριμένη νότα για να δημιουργήσετε ένα κλειδί μέσα στο μέτρο. Εάν το μέτρο δεν είναι το αρχικό μέτρο του πενταγράμμου το μέγεθός του είναι μικρότερο.

Αφαίρεση

Επιλέξτε ένα κλειδί και πιέστε Del.

Σημειώστε ότι η αλλαγή ενός κλειδιού δεν αλλάζει και το τονικό ύψος οποιασδήποτε νότας. Αντι αυτού μετακινούνται οι νότες.

Ενωτικές γραμμές πολλών πενταγράμμων

Στις παρτιτούρες για πιάνο είναι συνηθισμένη η χρήση και των δύο πενταγράμμων (κλειδί του Φα και κλειδί του Σολ) για τη γραφή μιας μουσικής φράσης.

Αυτό μπορεί να καταχωρηθεί στο MuseScore ως εξής:

Πρώτα εισάγετε όλες τις νότες σε ένα πεντάγραμμο:

Ctrl+Shift+Down μετακινεί την επιλεγμένη νότα ή συγχορδία στο επόμενο πεντάγραμμο (Mac: #+Shift+Down.)

Βλέπε επίσης: <u>Διαστολή</u> για διαστολές πολλών πενταγράμμων (i.e. grand staff).

Σημειογραφία για κρουστά

Παράδειγμα σημειογραφίας για κρουστά:

Η σημειογραφία για κρουστά περιλαμβάνει συχνά νότες με στελέχη με κατεύθυνση προς τα πάνω και προς τα κάτω ταυτόχρονα. Αν δεν είστε εξοικειωμένοι με την εισαγωγή πολλών φωνών στο πεντάγραμμο, δείτε φωνές για μια επισκόπηση. Δείτε κατωτέρω για οδηγίες σχετικά με τη σημειογραφία για κρουστά.

Πληκτρολόγιο MIDI

Ο πιο εύκολος τρόπος για να προσθέσετε σημειογραφία για κρουστά στην παρτιτούρα είναι με τη χρήση πληκτρολογίου MIDI. Τα περισσότερα πληκτρολόγια MIDI έχουν σύμβολα κρουστών πάνω σε κάθε πλήκτρο. Αν πιέσετε το πλήκτρο για το high hat, τότε το MuseScore θα προσθέσει τη σωστή σημειογραφία στην παρτιτούρα. Το MuseScore κανονίζει αυτόματα την κατεύθυνση των στελεχών των νοτών και τον τύπο της κεφαλής της νότας.

Ποντίκι

Η εισαγωγή νότας με τη βοήθεια του ποντικιού είναι διαθέσιμη στην έκδοση 0.9.4 καθώς και σε επόμενες εκδόσεις.

- 1. Επιλέξτε μια νότα ή μια παύση στο πεντάγραμμο των κρουστών. Αυτή φορτώνει την παλέτα που συνδέεται με τα κρουστά.
- 2. Πιέστε "Ν" προκειμένου να ξεκινήσετε την είσοδο της νότας
- 3. Επιλέξτε την αξία της νότας από την Εργαλειοθήκη Εισαγωγής Νοτών
- 4. Επιλέξτε τον τύπο της νότας (όπως bass drum ή snare) από την <u>παλέτα</u> κρουστών
- 5. Κάντε κλικ στο πεντάγραμμο των κρουστών προκειμένου να προσθέσετε τη νότα στην παρτιτούρα.

Ποικιλματική νότα

Οι **μικρές ποικιλματικές νότες** (Acciaccatura) εμφανίζονται ως μικρές νότες με μια πλάγια γραμμή δια μέσου του στελέχους τους. Οι **μεγάλες ποικιλματικές νότες** (Appoggiatura) δεν έχουν πλάγια γραμμή δια μέσου του στελέχους τους. Και οι δύο τοποθετούνται πριν από την κανονικού-μεγέθους κύρια νότα.

Δημιουργήστε μια ποικιλματική νότα σέρνοντας ένα σύμβολο ποικιλματικής νότας από την <u>παλέτα</u> Ποικιλματικών Νοτών (Στην έκδοση 0.9.5 και σε προηγούμενες εκδόσεις η παλέτα αποκαλείται απλώς Νότες) πάνω σε μια κανονική νότα μέσα στην παρτιτούρα.

Βλέπε επίσης: Grace note στο Wikipedia

Φουρκέτα

Οι **Φουρκέτες** είναι αντικείμενα <u>γραμμής</u>. Για να δημιουργήσετε μια φουρκέτα επιλέξτε πρώτα μια νότα, για να σηματοδοτήσετε το σημείο απ'

όπου ξεκινάει.

- Η: Δημιουργεί μια φουρκέτα crescendo
- Shift+H: Δημιουργεί μια φουρκέτα diminuendo (decrescendo)

Μπορείτε επίσης να δημιουργήσετε φουρκέτες σέρνοντας ένα σύμβολο φουρκέτας από την παλέτα γραμμών πάνω στην κεφαλή μιας νότας.

1. Η δημιουργεί μια φουρκέτα crescendo:

2. Διπλό κλικ μεταφέρει στη λειτουργία επεξεργασίας:

3. Shift+Δεξιά μετακινεί την άγκυρα τέλους:

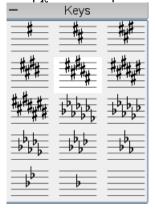

4. Δεξιά μετακινεί το σημείο τέλους:

Οπλισμός

Ο **Οπλισμός** δημιουργείται ή μπορεί να αλλάξει με το σύρσιμο ενός συμβόλου οπλισμού, από την παλέτα οπλισμών, σε ένα μέτρο ή έναν ήδη υπάρχων οπλισμό.

Το F9 εναλλάσει την εμφάνιση του παραθύρου παλέτα.

Αλλαγή

Σύρετε έναν οπλισμό από την παλέτα πάνω σε έναν οπλισμό της παρτιτούρας. Μπορείτε επίσης να σύρετε έναν οπλισμό από την παρτιτούρα

πάνω σε έναν άλλο οπλισμό της παρτιτούρας, χρησιμοποιώντας Shift+αριστερό κλικ ποντικιού+Σύρσιμο.

Προσθήκη

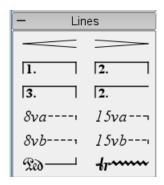
Σύρετε έναν οπλισμό από την παλέτα πάνω σε ένα άδειο μέρος ενός μέτρου. Αυτό δημιουργεί έναν οπλισμό στην αρχή του μέτρου.

Αφαίρεση

Επιλέξτε έναν οπλισμό και πιέστε Del.

Γραμμές

Η παλέτα γραμμών, όπως κάθε άλλη <u>παλέτα</u>, λειτουργεί μέσω των εντολών "σέρνω-και-αφήνω". Χρησιμοποιήστε το ποντίκι για να σύρετε το αντικείμενο από την παλέτα και να το αφήσετε πάνω στην παρτιτούρα.

Αλλαγή μήκους

Αν αλλάξετε το μήκος μιας γραμμής χρησιμοποιώντας το ποντίκι, τότε τα σημεία τα οποία περιλαμβάνει (οι νότες ή τα μέτρα για τα οποία ισχύει) δεν αλλάζουν. Για το λόγο αυτό συνιστάται η ακόλουθη μέθοδος για την προσαρμογή της αρχής και του τέλους μιας γραμμής.

- 1. Αν είστε στη λειτουργία εισαγωγής νοτών τότε πιέστε N για να φύγετε από την εισαγωγή νοτών
- 2. Κάντε διπλό κλικ πάνω στη γραμμή την οποία θέλετε να αλλάξετε
- 3. Μετακινήστε τα κουτάκια χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες συντομεύσεις
  - Shift+Δεξιά για να μετακινήσετε την άκρη της γραμμής προς τα δεξιά κατά μια νότα (ή μέτρο)
  - Shift+Αριστερά για να μετακινήσετε την άκρη της γραμμής προς τα αριστερά κατά μια νότα (ή μέτρο)
- 4. Αν χρειάζεται να αλλάξετε το μήκος της γραμμής για οπτικούς λόγους, χωρίς να αλλάξετε τις νότες ή τα μέτρα τα οποία περιλαμβάνει, τότε χρησιμοποιήστε τις ακόλουθες συντομεύσεις
  - Δεξιά για να μετακινήσετε το κουτάκι προς τα δεξιά κατά μια μονάδα

 Αριστερά για να μετακινήσετε την άκρη της γραμμής προς τα αριστερά κατά μια μονάδα

Βλέπε επίσης: <u>Φουρκέτα</u>, <u>Volta</u> (καταλήξεις 1ης and 2ης φοράς)

Επανάληψη

Η αρχή και το τέλος απλών επαναλήψεων μπορούν να σημειωθούν με τις κατάλληλες ρυθμίσεις διαστολών. Για οδηγίες σχετικά με τα μέτρα της πρώτης και της δεύτερης κατάληξης της volta βλέπε volta.

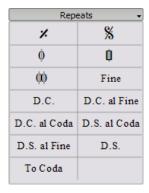
Αναπαραγωγή

Για να ακούσετε επαναλήψεις κατά τη διάρκεια της αναπαραγωγής, σιγουρευτείτε ότι έχει επιλεγεί το κουμπί "Αναπαραγωγή με επαναλήψεις" στη γραμμή εργαλείων. Με τον ίδιο τρόπο μπορείτε να απενεργοποιήσετε τις επαναλήψεις κατά τη διάρκεια της αναπαραγωγής αποεπιλέγοντας το κουμπί "Αναπαραγωγή με επαναλήψεις"

Στο τελευταίο μέτρο της επανάληψης μπορείτε να ρυθμίσετε την <u>ιδιότητα</u> "Μέτρηση επαναλήψεων" προκειμένου να ορίσετε τον αριθμό των επαναλήψεων.

Κείμενο

Κείμενα επανάληψης όπως "D.C. al Fine" ή "D.S. al Coda" θα τα βρείτε στην Παλέτα επαναλήψεων.

Σύζευξη

Η **σύζευξη** είναι μια καμπύλη γραμμή ανάμεσα σε δύο ή περισσότερες νότες και υποδεικνύει ότι οι εν λόγω νότες πρέπει να παιχτούν ενωμένες. Για την ένωση δύο νοτών ίδιου τονικού ύψους βλέπε Δέσιμο

Οδηγίες

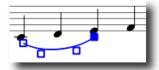
1. Αφήστε τη λειτουργία εισαγωγή νοτών και επιλέξτε την πρώτη νότα:

2. 5 Δημιουργεί σύζευξη:

3. Shift+Δεξιά Μετακινεί τη σύζευξη στην επόμενη νότα:

4. Χ Μεταφέρει την κατεύθυνση της σύζευξης:

5. Escape Ολοκληρώνει τη διαδικασία δημιουργίας σύζευξης:

Προσαρμογές

Τα κουτάκια (βλέπε ανωτέρω τις εικόνες για τα βήματα 2-4) μπορείτε να τα προσαρμόσετε με το ποντίκι. Τα δύο εξωτερικά κουτάκια δημιουγούν την αρχή και το τέλος της σύζευξης. Τα δύο εσωτερικά κουτάκια δημιουργούν την καμπύλη της σύζευξης.

Η σύζευξη μπορεί να σχηματιστεί σε διάφορα συστήματα και σε διάφορες σελίδες. Η έναρξη και το τέλος της σύζευξης συνδέονται με μια νότα/ συγχορδία ή με μια παύση. Αν οι νότες εμφανιστούν με άλλη μορφή εξαιτίας αλλαγών που συνδέονται με τη σελιδοποίηση, την αλλαγή αποστάσεων μεταξύ των γραμμών του πενταγράμμου ή το στυλ γραφής, η σύζευξη προσαρμόζεται αυτόματα.

Σημείωση: Πολλές φορές δεν είναι δυνατό να αλλάξετε την αρχή και το τέλος της καμπύλης με τη χρήση του ποντικιού. Στην περίπτωση αυτή χρησιμοποιήστε *Shift* + αριστερό ή δεξί βελάκι προκειμένου να καθορίσετε το αρχικό και το τελικό σημείο της σύζευξης.

Διακεκομμένη γραμμή

Οι συζεύξεις με διακεκομμένη γραμμή χρησιμοποιούνται μερικές φορές σε τραγούδια όπου η παρουσία της σύζευξης ποικίλει μεταξύ των στροφών.

Κάντε δεξί κλικ πάνω στη σύζευξη και επιλέξτε *Ιδιότητες Σύζευξης...*. Από το παράθυρο διαλόγου Ιδιότητες Σύζευξης μπορείτε να επιλέξετε εάν θέλετε μια συμπαγή σύζευξη ή μια σύζευξη με διακεκομμένη γραμμή.

Βλέπε επίσης: Δέσιμο, Λειτουργία επεξεργασίας.

Δέσιμο

Το **δέσιμο** είναι μια καμπύλη γραμμή ανάμεσα σε δύο νότες του ίδιου τονικού ύψους. Αν χρειάζεστε μια καμπύλη γραμμή η οποία θα περιλαμβάνει νότες διαφορετικού τονικού ύψους, βλέπε Σύζευξη.

Πρώτη μέθοδος

Επιλέξτε την πρώτη νότα:

Το + δημιουργεί ένα δέσιμο: (Στην έκδοση 0.9.3 ή σε προηγούμενες εκδόσεις, η συντόμευση είναι Shift+S)

Δεύτερη μέθοδος

Για να δημιουργήσετε δέσιμο κατά τη διάρκεια της λειτουργίας εισαγωγή νοτών πιέστε + μετά την πρώτη νότα του δεσίματος. Στην έκδοση 0.9.3 ή σε προηγούμενες εκδόσεις, πρέπει να πιέσετε + πριν προσθέσετε την πρώτη νότα.

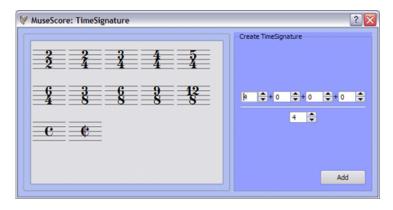
Ετικέτα χρόνου

Οι ετικέτες χρόνου είναι διαθέσιμες στην κύρια στήλη της παλέτας. Μπορείτε να σύρετε και να τοποθετήσετε τις ετικέτες χρόνου πάνω στην παρτιτούρα (βλέπε <u>παλέτα</u> για περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά στην εργασία με παλέτες στο MuseScore).

Αν χρειάζεστε μια ετικέτα χρόνου που δεν βρίσκεται στην κύρια στήλη της παλέτας, κατευθυνθείτε στο Δημιουργία → Χρόνος... προκειμένου να δημιουργήσετε το δικό σας σύμβολο. Μπορείτε να εισάγετε τους πάνω και κάτω αριθμούς (αριθμητές και παρονομαστές) στο παράθυρο Δημιουργ∎α Ετικ∎τας Χρ∎νου.

Στις περισσότερες περιπτώσεις χρειάζεται να βάλετε μόνο τον πρώτο από τους αριθμητές. Τα επιπρόσθετα κουτάκια που υπάρχουν για να γράψετε αριθμούς είναι για την προσθήκη επιπλέον αριθμητών που είναι απαραίτητοι για τα πρόσθετα μέτρα, μέτρα που περιέχουν πολλούς αριθμητές, οι οποίοι χωρίζονται με το σύμβολο της πρόσθεσης.

Ελλιπή μέτρα

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου η αξία ενός μέτρου είναι διαφορετική από την αξία που ορίζεται από την ετικέτα χρόνου. Τα ελλιπή μέτρα είναι ένα κοινό παράδειγμα. Για την αλλαγή της ακριβούς αξίας ενός μέτρου στην περίπτωση που δεν απαιτείται η αλλαγή της ετικέτας χρόνου βλέπε ιδιότητες στην Επεξεργασία μέτρων.

Τρέμολο

Το τρέμολο είναι η γρήγορη επανάληψη μιας νότας ή η γρήγορη εναλλαγή ανάμεσα σε δύο ή περισσότερες νότες. Συμβολίζεται με γραμμές πάνω στο στέλεχος μιας νότας (βλ. κατωτέρω, παλέτα τρέμολο). Αν το τρέμολο είναι ανάμεσα σε δύο ή περισσότερες νότες, οι γραμμές που το συμβολίζουν σχεδιάζονται ανάμεσα σε αυτές.

Η παλέτα του τρέμολο (βλέπε κατωτέρω) περιλαμβάνει διάφορους συμβολισμούς για το τρέμολο σε μια νότα (εμφανίζονται με τα στελέχη κατωτέρω), και για δύο νότες (εμφανίζονται χωρίς στελέχη κατωτέρω).

Στο τρέμολο για δύο νότες, κάθε νότα είναι αξίας ολοκληρου. Για να εισάγετε ένα τρέμολο με την αξία μισού, εισάγετε αρχικά δύο νότες αξίας

τετάρτου. Αφού σύρετε ένα σύμβολο τρέμολο στην πρώτη νότα, η νότα αυτόματα αποκτά διπλάσια αξία, δηλαδή ημίσεως.

Υποδιαίρεση χρόνου

Για να δημιουργήσετε ένα **τρίηχο** δημιουργήστε πρώτα μια νότα με τη διάρκεια ολόκληρου του τρίηχου. Μετά επιλέξτε τη νότα και πιέστε *Ctrl+3* για να τη μετατρέψετε σε τρίηχο. Παρομοίως *Ctrl+5* μετατρέπει τη νότα σε πεντάηχο.

Πρώτα επιλέξτε μια νότα:

Ctrl+3 δημιουργεί ένα τρίηχο:

το οποίο μπορεί να δεχτεί περαιτέρω επεξεργασία

Αειτουργία εισαγωγής νοτών

Η εισαγωγή υποδιαιρέσεων χρόνου εκτελείται λίγο διαφορετικά στη λειτουργία εισαγωγή νοτών από ότι στη μέθοδο που περιγράφεται παραπάνω. Στην έκδοση 0.9.5 ή σε επόμενες εκδόσεις, πρέπει πρώτα να φροντίσετε για τη διάρκεια και έπειτα να εισάγετε τα τονικά ύψη. Παρακάτω υπάρχουν βήμα-προς-βήμα οδηγίες για το πως να δημιουργήσετε τρίηχο ογδόων.

- 1. Ξεκινήστε τη λειτουργία εισαγωγής νοτών
- 2. Βεβαιωθείτε ότι ο μαρκαδόρος εισαγωγής νοτών βρίσκεται στο μέρος που θέλετε να ξεκινήσετε την υποδιαίρεση χρόνου (εάν χρειαστεί, χρησιμοποιήστε τα πλήκτρα δεξί και αριστερό βέλος)
- 3. Επιλέξτε διάρκεια ενός τετάρτου από τη γραμμή εργαλείων για να καθορίστε τη διάρκεια ολόκληρης της υποδιαίρεσης χρόνου
- Νότες → Υποδιαίρεση χρόνου → Τρίηχο για να καθορίσετε τον τύπο της υποδιαίρεσης χρόνου
- 5. Παρατηρήστε ότι είναι αυτόματα προεπιλεγμένη η διάρκεια ογδόου. Κάντε κλικ πάνω στο πεντάγραμμο για να προσθέσετε τονικά ύψη

Ιδιότητες

Για να αλλάξετε τις ιδιότητες εμφάνισης μιας υποδιαίρεσης χρόνου, κάντε δεξί κλικ πάνω στον αριθμό της υποδιαίρεσης χρόνου και επιλέξτε *Ιδιότητες*

Υποδιαίρεσης χρόνου....

Το τμήμα αριθμών από το παράθυρο διαλόγου ιδιοτήτων σας επιτρέπει να εμφανίσετε έναν ακέραιο αριθμό, μια αναλογία δύο ακεραίων, ή ακόμα και κανέναν αριθμό.

Στο τμήμα αγκυλών τα "αγκύλη" και "τίποτα" σας επιτρέπουν ξεκάθαρα να εμφανίσετε ή να κρύψετε την αγκύλη. Η επιλογή "αυτόματη αγκύλη" κρύβει την αγκύλη για τις νότες με ενωτικές γραμμές και εμφανίζει την αγκύλη εάν η υποδιαίρεση χρόνου περιλαμβάνει νότες ή παύσεις χωρίς ενωτικές γραμμές.

Φωνές

Οι **Φωνές** σας επιτρέπουν να έχετε σε ένα μόνο πεντάγραμμο νότες οι οποίες ξεκινάνε την ίδια στιγμή, αλλά έχουν διαφορετική διάρκεια. Οι Φωνές καλούνται ενίστε 'layers' σε άλλα λογισμικά σημειογραφίας.

Οδηγίες

- 1. Πρώτα ξεκινήστε εισάγοντας την πάνω φωνή (όλες οι νότες με τα στελέχη προς τα επάνω).
- 2. Όταν εισάγετε τις νότες ενδέχεται μερικές από αυτές να έχουν τα στελέχη προς τα κάτω. Εάν χρησιμοποιείτε την έκδοση 0.9.4 ή επόμενες εκδόσεις, δεν χρειάζεται σε αυτό το σημείο να ανησυχείτε για την κατεύθυνση του στελέχους, επειδή θα αλλάξουν αυτόματα όταν

- 3. Τώρα επιλέξτε την πρώτη νότα για να μετακινήσετε τον κέρσορά σας πίσω στην αρχή της γραμμής.
- 4. Κάντε κλικ στο κουμπί "Φωνή 2" και ξεκινήστε να εισάγετε την κάτω φωνή (όλες οι νότες με τα στελέχη προς τα κάτω).
- 5. Όταν τελειώσετε θα πρέπει να έχει την εξής εμφάνιση:

Πότε να χρησιμοποιείτε φωνές

- Εάν χρειάζεστε στελέχη που να στρέφονται σε αντίθετες κατευθύνσεις εντός μιας συγχορδίας σε ένα μονό πεντάγραμμο
- Εάν χρειάζεστε νότες διαφορετικής διάρκειας μέσα σε ένα μονό πεντάγραμμο, οι οποίες παίζονται ταυτόχρονα

Κρυμμένα διαχωριστικά παύσεων

Για να κρύψετε μια παύση κάντε δεξί κλικ πάνω στην παύση και επιλέξτε Ορισε Αόρατο. Εάν έχετε μαρκάρει Εμφάνιση → Όρισε Αόρατο τότε η παύση εξακολουθεί να εμφανίζεται με γκρι χρώμα πάνω στην οθόνη σας. Η παύση δεν εμφανίζεται στην εκτύπωση.

Volta

Οι αγκύλες **Volta** ή αγκύλες **πρώτου και δεύτερου τέλους** χρησιμοποιούνται για να μαρκάρουν διαφορετικές καταλήξεις για μια επανάληψη.

Για να τοποθετήσετε μια αγκύλη volta πάνω στην παρτιτούρα σύρτε-και-αφήστε το αντικείμενο από την παλέτα γραμμών.

Η αγκύλη μπορεί να εκτείνεται σε παραπάνω από ένα μέτρα. Κάντε διπλό κλικ στη volta για να μπείτε στο λειτουργία επεξεργασίας και στη συνέχεια μετακινήστε τα κουτάκια με:

- ένα μέτρο δεξιά Shift+Δεξιά
- ένα μέτρο αριστερά Shift+Αριστερά

Αυτές οι εντολές μετακινούν την "λογική" αρχή ή το τέλος μιας volta, τα οποία καθορίζουν τα μέτρα που είναι μέσα στην αγκύλη. Αλλες εντολές στο λειτουργία επεξεργασίας μετακινούν επίσης τα κουτάκια

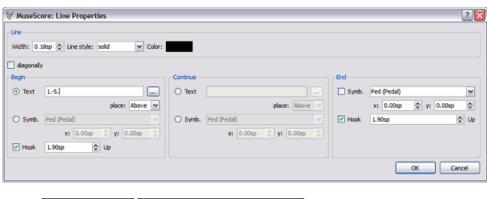
αλλά δεν διαφοροποιούν το παίξιμο της επανάληψης.

Εάν μετακινήσετε τα κουτάκια, εμφανίζεται μια διακεκομμένη γραμμή που εκτείνεται από τη λογική θέση εως την πραγματική θέση

Κείμενο

Μπορείτε να αλλάξετε το κείμενο και πολλές άλλες ιδιότητες μιας αγκύλης volta χρησιμοποιώντας το παράθυρο διαλόγου Ιδιότητες Γραμμών. Κάντε δεξί κλικ πάνω σε μια αγκύλη volta και επιλέξτε Ιδιότητες Γραμμών.... Εάν χρησιμοποιείτε την έκδοση 0.9.3 ή προηγούμενες εκδόσεις, τότε επιλέξτε "Ιδιότητες Volta..." Η παρακάτω εικόνα εμφανίζει το κείμενο της volta ως "1.-5."

Αναπαραγωγή

Μερικές φορές μια επανάληψη παίζεται για περισσότερες από δύο φορές. Στην παραπάνω εικόνα το κείμενο της volta υποδηλώνει ότι πρέπει να παιχτεί πέντε φορές πριν συνεχίσει παρακάτω. Εάν θέλετε να αλλάξετε το πόσες φορές το MuseScore θα παίξει μια επανάληψη, τότε πηγαίνετε στο μέτρο που περιλαμβάνει τη διαστολή επανάληψης και αλλάξτε τη Μέτρηση Επαναλήψεων (για λεπτομέρειες βλέπε Επεξεργασία Μέτρων).

Στην έκδοση 0.9.4 ή σε προηγούμενες εκδόσεις, έχετε τη δυνατότητα να τοποθετήσετε τις voltas μόνο στο επάνω πενταγράμμο μιας παρτιτούρας πολλαπλών-μερών. Διαφορετικά μπορεί να αντιμετωπίσετε δυσκολίες, όπως την κατάρρευση του MuseScore όταν δημιουργείτε μέρη (βλέπε bug report) ή τη μετακίνηση της θέσης άγκυρας όταν επαναφορτώνετε την παρτιτούρα.

Κεφάλαιο 4

Ήχος και αναπαραγωγή

Το MuseScore έχει ενσωματωμένες δυνατότητες "Ήχου και αναπαραγωγής". Αυτό το κεφάλαιο καλύπτει τις ρυθμίσεις αναπαραγωγής και τρόπους για την επέκταση των ήχων των οργάνων πέρα από τον ενσωματωμένο ήχο του πιάνου.

SoundFont

Το MuseScore διαθέτει ως ήχο αναπαραγωγής τον ήχο του πιάνου. Για περισσότερους ήχους, όπως βιολί ή κρουστά, χρειάζεστε ένα General MIDI SoundFont.

Επισκόπηση

Ένα αρχείο SoundFont μπορεί να αποθηκεύσει οποιοδήποτε αριθμό από ήχους οργάνων. Πολλά SoundFonts υπάρχουν διαθέσιμα στο web. Αναζητήστε ένα από αυτά, το οποίο περιλαμβάνει 128 ήχους, στο General MIDI (GM). Εάν χρησιμοποείτε ένα SoundFont το οποίο δεν προσαρμόζεται στα πρότυπα του General MIDI, τότε ενδέχεται άλλοι να μην μπορούν να ακούσουν τα σωστά όργανα όταν μοιράζεστε την παρτιτούρα ή την αποθηκεύετε ως MIDI.

Υπάρχει μια ποικιλία αναφορικά με το μέγεθος των αρχείων και την ποιότητα του ήχου των SoundFonts που διατίθενται στο web. Τα μεγαλύτερα SoundFonts συνήθως ηχούν καλύτερα, ωστόσο μπορεί να είναι πολύ μεγάλα για τις δυνατότητες του υπολογιστή σας. Αν βρείτε ότι το MuseScore τρέχει πιο αργά μετά την εγκατάσταση ενός μεγάλου αρχείου SoundFont ή αν δείτε ότι ο υπολογιστής σας είναι ανεπαρκής κατά την αναπαραγωγή του αρχείου, τότε αναζητήστε ένα μικρότερο αρχείο SoundFont. Κατωτέρω θα δείτε τρία από τα πιο δημοφιλή GM SoundFonts, το μέγεθος των οποίων ποικίλει.

FluidR3_GM.sf2 (141 MB ασυμπίεστο), download <u>Fluid-soundfont.tar.gz</u> (129 MB)

- MagicSF ver2.sf2 (67.8 MB ασυμπίεστο),βλέπε Big SoundFonts
- TimGM6mb.sf2 (5.7 MB ασυμπίεστο), βλέπε <u>Tim Brechbill's Timidity++</u> Download Site "Free SoundFont" section

Συμπίεση

Όταν τα αρχεία SoundFont είναι μεγάλα, συνήθως συμπιέζονται σε μορφή όπως .zip, .sfArk, and .tar.gz. Χρειάζεται να αποσυμπιέσετε αυτά τα αρχεία πριν τα χρησιμοποιήσετε.

- ZIP: πρόκειται για μια standard μορφοποίηση συμπίεσης, που υποστηρίζεται από τα περισσότερα λειτουργικά συστήματα.
- sfArk: πρόκειται για μια μορφοποίηση συμπίεσης σχεδιασμένη κατάλληλα για τη συμπίεση SoundFont αρχείων. Χρησιμοποιείστε το sfArk software για την αποσυμπίεση
- .tar.gz είναι η δημοφιλής μορφοποίηση συμπίεσης για Linux. Οι χρήστες των Windows μπορούν να χρησιμοποιούν το 7-zip, το οποίο υποστηρίζει μια ευρεία ποικιλία μορφοποιήσεων συμπίεσης. Σημειώστε ότι χρειάζεται να κάνετε δύο φορές αποσυμπίεση: μία για το GZip και μία για το TAR.

Ρυθμίσεις MuseScore

Αφού βρείτε και αποσυμπιέσετε ένα SoundFont, μην κάνετε διπλό κλικ για να το ανοίξετε εφόσον δεν έχει εγκατασταθεί στο MuseScore. Αντί αυτού μετακινήστε το αρχείο σε φάκελο της επιλογής σας, κάντε εκκίνηση του MuseScore, και ακολουθήστε τις κατωτέρω οδηγίες.

Πηγαίνετε στο Εμφάνιση $\rightarrow$ Synthesizer. Εάν χρησιμοποιείτε την έκδοση 0.9.5 ή προηγούμενες εκδόσεις, πηγαίνετε στο Επεξεργασία $\rightarrow$ Προτιμήσεις... $\rightarrow$ I/O tab.

Η αρχική ρύθμιση SoundFont είναι :/data/piano1.sf2. Αντικαταστήστε την με την τοποθεσία ενός νέου αρχείου SoundFont (.sf2). Κάντε κλικ στο εικονίδιο Άνοιγμα για να αναζητήσετε το αρχείο και να το ανοίξετε.

Για να κάνετε αλλαγές, πιέστε ΟΚ προκειμένου να εξέλθετε από τον πίνακα προτιμήσεων. Εξέλθετε και στη συνέχεια ξανανοίξτε το MuseScore για να ενεργοποιήσετε τις αλλαγές.

Αντιμετώπιση προβλημάτων

Αν η γραμμή εργαλείων στον πίνακα αναπαραγωγής είναι γκρίζα ή δεν φαίνεται, ακολουθείστε τις κατωτέρω οδηγίες για την επαναλειτουργία των ήχων:

Σιγουρευτείτε ότι υπάρχει ένα σημάδι τσεκαρίσματος δίπλα στο εικονίδιο Εμφάνιση → Τρανσπόρτο του μενού. Μπορείτε να προσθέσετε ή να αφαιρέσετε το σημάδι τσεκαρίσματος κάνοντας κλικ στο αντίστοιχο στοιχείο περιεχομένων του μενού. Αν κατόπιν τούτου δεν έχει λυθεί το

- πρόβλημά σας, συνεχίστε με το επόμενο βήμα που περιγράφεται κατωτέρω:
- 2. Αν ο πίνακας αναπαραγωγής εξαφανιστεί μετά την αλλαγή του SoundFont, κατευθυνθείτε στο Επεξεργασία → Προτιμήσεις... → I/O tab και κάντε κλικ στο ΟΚ χωρίς να κάνετε καμία αλλαγή. Μετά την επανεκίνηση του MuseScore, θα ξαναεμφανιστεί ο πίνακας αναπαραγωγής. Αυτό το πρόβλημα είναι γνωστό στην έκδοση 0.9.3 και στις προηγούμενες.

Αν εγκαθιστάτε ένα SoundFont για πρώτη φορά, χρησιμοποιήστε ένα από τα SoundFonts που σας προτείνουμε ανωτέρω.

Τέμπο

Κατά την αναπαραγωγή της παρτιτούρας το τέμπο μπορεί να αλλάξει είτε μέσω του πίνακα αναπαραγωγής, είτε μέσω του κειμένου του τέμπο .

Πίνακας αναπαραγωγής

- Εμφάνιση του πίνακα αναπαραγωγής: Εμφάνιση → Πίνακας Αναπαραγωγής
- Αλλαγή της ρυθμικής αγωγής (bpm) με τη χρήση του ρυθμιστή Τέμπο (Tmp)

Κείμενο του τέμπο

- Επιλέξτε μια νότα για να καθορίσετε το πού θα δημιουργηθεί το κείμενο του τέμπο
- Από το κύριο μενού: Δημιουργία → Κείμενο... → Τέμπο...
- Πιέστε ΟΚγια να ολοκληρώσετε

Σημειώστε ότι στην έκδοση 0.9.3 ή στις προηγούμενες, δεν είναι δυνατό να αλλάξετε το κείμενο του τέμπο ή τη ρυθμική αγωγή (BPM) από το αρχικό παράθυρο του Κειμένου του Τέμπο. Όμως, μπορείτε να αλλάξετε και το μεν και το δε αφού προσθέσετε ένα κείμενο τέμπο στην παρτιτούρα.

Το υπάρχον κείμενο του τέμπο μπορεί να αλλάξει με διπλό κλικ στο κείμενο για εισαγωγή στην λειτουργία επεξεργασίας. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το <u>F2 palette</u> για να προσθέσετε ένα τέταρτο ή μια άλλη αξία για το σύμβολο του μετρονόμου στο κείμενο του τέμπο.

Andante J = 75

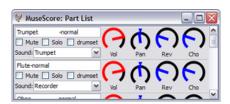
Η ρυθμική αγωγή (BPM) σε ένα υπάρχον κείμενο τέμπο μπορεί να ρυθμιστεί με διπλό κλικ στο κείμενο και την επιλογή *Ιδιότητες Τέμπο...*

Σημείωση:Το κείμενο του τέμπο στην παρτιτούρα παραμερίζει τη ρύθμιση του τέμπο στον πίνακα αναπαραγωγής.

Αλλαγή και ρύθμιση των ήχων

Μείκτης (Mixer)

Ο μείκτης σας επιτρέπει να αλλάξετε τους ήχους των οργάνων και να ρυθμίσετε τις επιλογές, δηλαδή την ένταση, το βάθος, την αντίχηση, και τους θορύβους για κάθε μελωδική γραμή. Από το κύριο μενού επιλέξτε Εμφάνιση → Μείκτης για την εμφάνιση του μείκτη.

Σίγαση και Σόλο

Επιλέξτε το Σίγαση για τη σίγαση μιας εκάστης μελωδικής γραμμής. Εναλλακτικά, επιλέξτε το Σόλο για τη σίγαση όλων των μελωδικών γραμμών εκτός της γραμμής που έχετε μαρκάρει ως "σόλο".

Επιλογές

Κάνοντας κλικ σε μια επιλογή και σέρνοντας τον κέρσορα προς τα πάνω επιτυγχάνετε μια δεξιόστροφη κίνηση της επιλογής. Κάνοντας κλικ σε μια επιλογή και σέρνοντας τον κέρσορα προς τα κάτω επιτυγχάνετε μια αριστερόστροφη κίνηση της επιλογής.

Ήχος

Το μενού ήχων εμφανίζει μια λίστα με όλα τα όργανα που υποστηρίζονται από τα πρόσφατα SoundFont. Αυτή η λειτουργία δεν υποστηρίζεται στην έκδοση 0.9.4 ή σε παλαιότερες εκδόσεις για Windows, ωστόσο υποστηρίζεται στην έκδοση 0.9.5.

Αλλαγή ρυθμίσεων των ήχων εντός του κομματιού

Στο MuseScore υπάρχει η δυνατότητα αλλαγής του ήχου ενός οργάνου μέσα στο κομμάτι. Η αλλαγή αυτού του ήχου συνδέεται με κάποιες ιδιαίτερες δυνατότητες που έχει ένα όργανο. Για παράδειγμα, τα έγχορδα μπορούν να παίζουν άλλους ήχους όπως pizzicato ή τρέμολο. Η τρομπέτα μπορεί να βγάλει έναν άλλο ήχο όταν έχει σουρντίνα. Οι ακόλουθες οδηγίες αξιοποιούν ως παράδειγμα την τρομπέτα με σουρντίνα, ωστόσο συνδέονται με την αλλαγή των ήχων γενικώς, όπως για παράδειγμα τη μετάβαση σε pizzicato ή σε τρέμολο στα έγχορδα.

- 1. Επιλέξτε την πρώτη νότα από από την περιοχή με τη σουρντίνα
- 2. Από το κύριο μενού επιλέξτε Δημιουργία → Κείμενο → Κείμενο Πενταγράμμου
- 3. Πληκτρολογήστε Σίγαση (Mute) (ή μια αντίστοιχη ένδειξη, όπως Con Sordino). Στην εν λόγω περίπτωση οι νότες του πενταγράμμου είναι για φωνές και δεν μπορούν να αναπαραχθούν από το MuseScore

- 4. Πιέστε δεξί κλικ στο πεντάγραμμο και επιλέξτε Ιδιότητες συστήματος γραμμών...
- 5. Στο μενού που περιέχει τις Ιδιότητες Συστήματος Γραμμών σημειώστε το κουτάκι τσεκαρίσματος *Κανάλι*
- 6. Στο μενού που περιέχει τις Ιδιότητες Συστήματος Γραμμών επιλέξτε σίγαση
- 7. Κάντε κλικ στο ΟΚ για να επιστρέψετε στην παρτιτούρα

Κάθε νότα που προσθέτετε τώρα στο πεντάγραμμο ακούγεται ως ήχος με σουρντίνα. Για να επιστρέψετε σε έναν ήχο άνευ σίγασης αργότερα μέσα στο κομμάτι ακολουθήστε αντίστοιχες με τις παραπάνω οδηγίες. Μην πληκτρολογήσετε όμως Ανοιγμα στο βήμα 3 και επιλέξτε κανονικό στο βήμα 6.

Κεφάλαιο 5

Κείμενο

Το προηγούμενο κεφάλαιο καλύπτει το κείμενο που επηρεάζει το τέμπο αναπαραγωγής, αλλά υπάρχουν πολλοί άλλοι τύποι κειμένου διαθέσιμοι στο MuseScore: στίχοι, ονόματα συγχορδιών, σημάδια δυναμικής, δακτυλισμοί, επικεφαλίδες, καθώς και πολλά άλλα. Όλα αυτά είναι προσβάσιμα από το κύριο μενού μέσω του Δημιουργία $\rightarrow$ Κείμενο.

Για μικρά, γενικής χρήσης κείμενα, χρησιμοποιήστε το κείμενο πενταγράμμου ή συστήματος. Η διαφορά ανάμεσα σε αυτά τα δύο είδη κειμένου είναι εάν θέλετε η εφαρμογή του να ισχύει για ένα μόνο πεντάγραμμο ή να εφαρμοστεί σε όλο το σύστημα.

Επεξεργασία κειμένου

Κάντε διπλό κλικ πάνω στο κείμενο για να μπείτε στη λειτουργία επεξεργασίας:

Στο κείμενο λειτουργία επεξεργασίας είναι διαθέσιμες οι ακόλουθες εντολές:

- Ctrl+B (Mac: #+B) εναλλαγή σε **έντονη** όψη
- Ctrl+I (Mac: #+I) εναλλαγή σε πλάγια
- Ctrl+U (Mac: #+U) εναλλαγή σε υπογράμμιση
- *Up* έναρξη εκθέτη ή τέλος δείκτη εάν βρίσκεστε σε λειτουργία δείκτη
- Down έναρξη δείκτη ή τέλος εκθέτη εάν βρίσκεστε σε λειτουργία εκθέτη
- μετακίνηση κέρσορα: Home End Αριστερά Δεξιά
- Backspace αφαίρεση χαρακτήρα στα αριστερά του κέρσορα

- Delete αφαίρεση χαρακτήρα στα δεξιά του κέρσορα
- Return έναρξη νέας γραμμής
- F2 Εμφάνιση παλέτας κειμένου. Η παλέτα κειμένου μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εισαγωγή ειδικών χαρακτήρων και συμβόλων.

Βλέπε επίσης: Όνομα συγχορδίας, Στίχοι, Πλαίσιο, Λειτουργία επεξεργασίας

Στυλ κειμένου

Τα στοιχεία του κειμένου δημιουργούνται από ένα Στυλ Κειμένου. Αυτό το στυλ καθορίζει τις αρχικές ιδιότητες του κειμένου.

Ιδιότητες κειμένου:

- Οικογένεια Γραμματοσειράς: όνομα της γραμματοσειράς όπως "Times New Roman" ή "Arial"
- Μέγεθος Σημείου: το μέγεθος της γραμματοσειράς σε σημεία
- Πλάγια, Έντονα, Υπογράμμιση: ιδιότητες γραμματοσειράς
- Άγκυρα: σελίδα, χρόνος, κεφαλή νότας, σύστημα, πεντάγραμμο
- Ευθυγράμμιση: οριζόντια: αριστερά, δεξιά, κέντρο; κατακόρυφα: κορυφή, κάτω μέρος, κέντρο
- Απόκλιση: μια απόκλιση ως προς την κανονική θέση άγκυρας
- Τύπος Απόκλισης: mm, κενό, ή ποσοστό του μεγέθους της σελίδας

Τύποι Κειμένου:

- Τίτλος, Υπότιτλος, Συνθέτης, Ποιητής: στερεωμένα στη σελίδα
- <u>Λακτυλισμοί</u>: Οι δακτυλισμοί είναι στερεωμένοι στις κεφαλές των νοτών.
- Στίχοι: Οι στίχοι είναι στερεωμένοι σε μια θέση ως προς τον χρόνο.

• <u>Όνομα συγχορδίας</u>: Τα ονόματα συγχορδιών είναι επίσης στερεωμένα σε μια θέση ως προς τον χρόνο.

Όνομα συγχορδίας

Μπορείτε να εισάγετε **Όνομα συγχορδίας** επιλέγοντας πρώτα μια νότα και πιέζοντας *Ctrl+K*. Αυτό δημιουργεί ένα αντικείμενο κειμένου ονόματος συγχορδίας για την επιλεγμένη συγχορδία.

- Πληκτρολογήστε Space για να μεταβείτε στην επόμενη συγχορδία.
- Με Shift+Space μεταβαίνετε στην προηγούμενη συγχορδία.
- Ctrl+Space εισάγει κενό στο κείμενο του ονόματος συγχορδίας.

Τα ονόματα συγχορδίας μπορούν να επεξεργαστούν σαν κανονικό κείμενο. Για να εισάγετε δίεση πληκτρολογήστε # και για να εισάγετε ύφεση πληκτρολογήστε b. Αυτοί οι χαρακτήρες θα μετατραπούν αυτόματα σε κανονικά σημάδια δίεσης ή ύφεσης μόλις μεταβείτε στην επόμενη συγχορδία.

Jazz γραμματοσειρά

Εάν προτιμάτε μια περισσότερο χειρόγραφη εμφάνιση για τα ονόματα συγχορδιών στην παρτιτούρα σας, τότε η έκδοση 0.9.5 και οι επόμενες εκδόσεις, περιλαμβάνουν την επιλογή για jazz γραμματοσειρά.

- 1. Από το κύριο μενού επιλέξτε Στυλ → Επεξεργασία Στυλ...
- 2. Από το αριστερό παράθυρο επιλέξτε Ονόματα συγχορδιών
- 3. Στο δεξί παράθυρο αντικαταστήστε το κείμενο chords.xml με jazzchords.xml

Δακτυλισμοί

Οι **Δακτυλισμοί** μπορούν να προστεθούν στις νότες με το σύρσιμο ενός χαρακτήρα δακτυλισμού, από την παλέτα δακτυλισμών, πάνω στην κεφαλή της νότας μέσα στην παρτιτούρα. Οι Δακτυλισμοί είναι κανονικό κείμενο στο οποίο μπορεί να γίνει επεξεργασία όπως σε κάθε άλλο κείμενο.

Fingering •					
0	1	2	3	4	5
p	i	m	a	c	0
1	2	3	4	(5)	6

Στίχοι

- 1. Εισάγετε πρώτα τις νότες
- 2. Επιλέξτε την πρώτη νότα
- 3. Πληκτρολογήστε Ctrl+L και εισάγετε το κείμενο των στίχων για την πρώτη νότα
- 4. Πληκτρολογήστε Space στο τέλος της λέξης για να μεταβείτε στην επόμενη νότα
- 5. Πληκτρολογήστε ένα ενωτικό σημείο στο τέλος της συλλαβής για να μεταβείτε στην επόμενη νότα. Οι συλλαβές συνδέονται με μια παύλα
- 6. Shift+Space μετακινεί στην προηγούμενη νότα
- 7. Enter (Mac: Return) μετακινεί κάτω στην επόμενη γραμμή στίχου

Οι συλλαβές μπορούν να παραταθούν με υπογράμμιση:

Η εισαγωγή έχει γίνει με: soul, _ _ _ Το Esc.

Ειδικοί χαρακτήρες

Οι στίχοι μπορούν να επεξεργαστούν όπως το κανονικό κείμενο με την εξαίρεση μερικών χαρακτήρων. Αν θέλετε να προσθέσετε ένα κενό, ένα ενωτικό σημείο ή μια υπογράμμιση σε μια μόνο συλλαβή, τότε

χρησιμοποιήστε τις ακόλουθες συντομεύσεις.

- Ctrl+Space (Mac: ¬+Space) εισάγει ένα κεν■ στο κείμενο των στίχων
- Ctrl+- (Mac: ¬+-) εισάγει ένα ενωτικό σημείο (-) στο κείμενο των στίχων
- Μόνο Mac: ¬-+_ εισάγει μια υπογράμμιση (_) στο κείμενο των στίχων

Βλέπε επίσης: Κείμενο, Όνομα συγχορδίας.

Κεφάλαιο 6

Μορφοποίηση

Διαχωρισμός γραμμών ή σελίδων

Ο διαχωρισμός σελίδων ή διαχωρισμός γραμμών (διαχωρισμός συστημάτων) εφαρμόζεται με το σύρσιμο του αντίστοιχου συμβόλου από την παλέτα διαχωριστικών πάνω σε ένα κενό χώρο του μέτρου της παρτιτούρας. Ο διαχωρισμός θα γίνει μετά το μαρκαρισμένο μέτρο. Τα πράσινα σύμβολα του διαχωρισμού είναι ορατά στην οθόνη, αλλά δεν εμφανίζονται στις εκτυπώσεις.

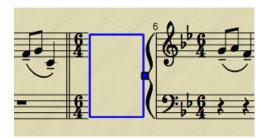
Τα Διαχωριστικά χρησιμοποιούνται για να αυξήσουν το διάστημα ανάμεσα σε δύο παρακείμενα πεντάγραμμα. Σύρετε και αφήστε ένα διαχωριστικό σε ένα μέτρο πάνω από την περιοχή η οποία χρειάζεται περισσότερο κατακόρυφο χώρο. Κάντε διπλό κλικ πάνω στο διαχωριστικό και σύρετε το κουτάκι χρησιμοποιώντας το ποντίκι για να προσαρμόσετε το ύψος του διαχωρισμού.

Εάν θέλετε να προσαρμόσετε τον διαχωρισμό ανάμεσα στα πεντάγραμμα σε όλη την παρτιτούρα, τότε χρησιμοποιήστε τις ρυθμίσεις στυλ. Τα διαχωριστικά έχουν σχεδιαστεί για τοπικές προσαρμογές.

Πλαίσιο

Το **Πλαίσιο** παρέχει κενό χώρο έξω από τα κανονικά μέτρα. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει κείμενο ή εικόνες. Στο MuseScore υπάρχουν δύο είδη πλαισίου:

Οριζόντιο

Το οριζόντιο πλαίσιο διασπά ένα σύστημα. Το πλάτος του είναι ρυθμιζόμενο και το ύψος του είναι ίσο με το ύψος του συστήματος. Το οριζόντιο πλαίσιο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να ξεχωρίσει μια coda.

Κάθετο

Το κάθετο πλαίσιο παρέχει κενό χώρο ανάμεσα σε ή πριν από συστήματα. Το ύψος του είναι ρυθμιζόμενο και το πλάτος του είναι ίσο με το πλάτος του συστήματος. Το κάθετο πλαίσιο χρησιμοποιείται για τοποθέτηση τίτλου, υπότιτλου ή συνθέτη. Εάν δημιουργήσετε έναν τίτλο, αυτόματα τοποθετείται ένα κάθετο πλαίσιο πριν από το πρώτο μέτρο, αν δεν υπάρχει ήδη.

Δημιουργία πλαισίου

Πρώτα επιλέξτε ένα μέτρο. Η εντολή για την εισαγωγή πλαισίου βρίσκεται στο μενού $\Delta \eta \mu$ ιουργία $\rightarrow M$ έτρα . Το πλαίσιο μπαίνει πριν από το επιλεγμένο μέτρο.

Διαγραφή πλαισίου

Επιλέξτε το πλαίσιο και πιέστε Del.

Επεξεργασία πλαισίου

Κάντε διπλό κλικ πάνω στο πλαίσιο για να μπείτε στη <u>λειτουργία</u> <u>επεξεργασίας</u>. Εμφανίζεται ένα κουτάκι με το οποίο μπορείτε να σύρετε το μέγεθος του πλαισίου.

Πλαίσιο τίτλου σε λειτουργία επεξεργασίας:

Κεφάλαιο 7

Υποστήριξη

Αυτό το κεφάλαιο περιγράφει πως μπορείτε να βρείτε βοήθεια χρησιμοποιώντας το MuseScore: τα καλύτερα μέρη για να ψάξετε, ο καλύτερος τρόπος για να υποβάλλετε μια ερώτηση στα φόρουμ, καθώς επίσης και συμβουλές για το πως να αναφέρετε ένα λάθος.

Πως να αναφέρετε λάθη ή να ζητήσετε βοήθεια

Πριν στείλετε κάποιο αίτημα για βοήθεια ή για υποστήριξη στο Φόρουμ:

- Αναζητήστε μια λύση στο Εγχειρίδιο.
- Χρησιμοποιήστε τη λειτουργία εύρεση στην ιστοσελίδα, για να δείτε αν κάποιος άλλος έχει αντιμετωπίσει το ίδιο πρόβλημα στα φόρουμ.
- Εάν στέλνετε μια αναφορά λάθους, προσπαθήστε πρώτα να αναπαραγάγετε το πρόβλημα με την τελευταία πρό-εκδοση. Μπορείτε επίσης να κοιτάξετε στο ιστορικό εκδόσεων για να ελέγξετε εάν έχει ήδη επιδιορθωθεί.

Όταν στέλνετε το αίτημά σας για υποστήριξη ή αναφορά λάθους, παρακαλούμε να περιλαμβάνει όσες περισσότερες από τις παρακάτω πληροφορίες γνωρίζετε:

- Την έκδοση του MuseScore που χρησιμοποιείτε (π.χ. έκδοση 0.9.5) ή τον αριθμό αναθεώρησης εάν χρησιμοποιείτε μια προ-έκδοση (π.χ. αναθεώρηση 1944)
- Το λειτουργικό σύστημα με το οποίο τρέχετε το πρόγραμμα (π.χ. Windows Vista, Mac OS 10.5 ή Ubuntu 9.04)
- Εάν αναφέρετε ένα λάθος, παρακαλούμε περιγράψτε τα ακριβή βήματα τα οποία οδήγησαν στο πρόβλημα (που κάνετε κλικ, ποιά πλήκτρα πιέζετε, τι βλέπετε, κτλ.). Εάν δεν μπορείτε να αναπαραγάγετε το

- πρόβλημα με αυτά τα βήματα, πιθανόν να μην αξίζει να το αναφέρετε, καθώς ούτε οι προγραμματιστές δεν θα είναι σε θέση να το αναπαράγουν (και να το λύσουν).
- Περιορίστε τις αναφορές σας στον ανιχνευτή θεμάτων σε ένα λάθος ανά αναφορά
- Θυμηθείτε ότι ο στόχος της αναφοράς λαθών δεν είναι μόνο να δείξει το λάθος, αλλά να επιτρέψει και σε άλλους να αναπαράγουν εύκολα το πρόβλημα

Επαναφορά των εργοστασιακών ρυθμίσεων

Πρόσφατες εκδόσεις του MuseScore έχουν τη δυνατότητα επαναφοράς των καθιερωμένων ενσωματωμένων προεπιλογών ή "εργοστασιακών-ρυθμίσεων". Μερικές φορές αυτό είναι χρήσιμο εάν αλλοιωθούν οι ρυθμίσεις σας. Αυτό δεν είναι ένα φυσιολογικό γεγονός, οπότε είναι καλύτερο να συμβουλευθείτε πρώτα τα φόρουμ δεδομένου ότι μπορεί να υπάρχει κάποια λύση για το πρόβλημά σας, χωρίς να χρειαστεί να επαναρυθμίσετε τα πάντα.

Προειδοποίηση: η επαναφορά των "εργοστασιακών ρυθμίσεων" αφαιρεί τυχόν αλλαγές που έχετε κάνει σε προτιμήσεις, παλέτες, ή ρυθμίσεις παραθύρου.

Οδηγίες για Windows

- 1. Εάν έχετε ανοιχτό το MuseScore τότε πρέπει πρώτα να το κλείσετε
- 2. Πληκτρολογήστε Windows key+R για να ανοίξετε το παράθυρο διαλόγου Εκτέλεση. (Το Windows key είναι αυτό με το λογότυπο για τα Microsoft Windows.)
- 3. Κάντε κλικ στο Αναζήτηση...
- 4. Ψάξτε στον υπολογιστή σας για το mscore.exe. Η τοποθεσία μπορεί να ποικίλει ανάλογα με την εγκατάστασή σας, αλλά είναι μάλλον κάτι παραπλήσιο με το Ο Υπολογιστής Μου > Τοπικός Δίσκος > Αρχεία Προγράμματος > MuseScore 0.9 > bin > mscore.exe
- 5. Κάντε κλικ στο Ανοιγμα για να φύγετε από το παράθυρο διαλόγου Αναζήτηση και να επιστρέψτε στο παράθυρο διαλόγου Εκτέλεση. Το ακόλουθο κείμενο (ή κάτι παραπλήσιο) πρέπει να εμφανιστεί στο παράθυρο του διαλόγου Εκτέλεση: "C:\Program Files\MuseScore 0.9\bin\mscore.exe"
- 6. Κάντε κλικ μετά από την αναφορά και προσθέστε ένα κενό που να ακολουθείται από μια παύλα και ένα κεφαλαίο F: -F
- 7. Πιέστε ΟΚ

Μετά από μερικά δευτερόλεπτα θα πρέπει να ξεκινήσει το MuseScore και όλες οι ρυθμίσεις να επανέλθουν στις "εργοστασιακές ρυθμίσεις"

Οδηγίες για Mac OSX

- 1. Εάν έχετε ανοιχτό το MuseScore τότε πρέπει πρώτα να κλείσετε την εφαρμογή (#+Q)
- 2. Ανοίξτε το Applications/Utilities/Terminal και πρέπει να εμφανιστεί ένα παράθυρο συνεδρίας Terminal
- 3. Πληκτρολογήστε, (ή κάντε απλά αντιγραφή/επικόλληση) την ακόλουθη εντολή στη γραμμή του τερματικού σας (να περιλαμβάνει στην αρχή το '/'):

/Applications/MuseScore.app/Contents/MacOS/mscore -F

Αυτό επαναφέρει όλες τις προτιμήσεις του MuseScore στις εργοστασιακές ρυθμίσεις και αυτόματα ξεκινά η εφαρμογή MuseScore. Τώρα μπορείτε να φύγετε από το Τερματικό, και να συνεχίσετε να χρησιμοποιείτε το MuseScore.

Aδεια <u>Creative Commons Attribution 3.0</u>, 2002-2010 <u>Werner Schweer</u> and others.

μέ